

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra psychologie

Hodnocení bakalářské práce

Téma: Stenizující a astenizující role emocí v interpersonálních vztazích se zaměřením na vztahy mezi pracovníky přímé péče a klienty domova pro seniory

Autor: Žaneta Lehanková

Studijní obor: Sociální a charitativní práce

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí bakalářské práce PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Oponent:

Rok odevzdání: 2013

Obsahová stránka:

Autorka si zvolila téma bakalářské práce z obecné psychologie, a to oblast emocí. Protože si přesně nevydefinovala, co znamená stenizující a astenizující role, zaměřila ji jednak na obecné vymezení emocí a emotivity, které vypracovala poměrně dobře (jen by bylo dobré některé definice rozšířit), a na vztahovou rovinu mezi pracovníky domova pro seniory a jejich klienty. Metodologicky použila pozorování negativních emocí, jako jsou strach, hněv a smutek při běžných úkonech v tomto domově. Bohužel ani v komentářích ani v teoretické části nenalézáme nic, co by alespoň poukázalo na zvolené téma, tedy stenizující a astenizující roli prožívaných emocí. V průběhu práce při konzultacích se zdálo, že autorka zadání rozumí a vysvětlení v tomto směru nepotřebuje. Nalézáme ovšem např. poukazy na působení negativních a pozitivních emocí na sociální chování člověka, ale nikoliv na to, jak emoce mohou působit na psychické oslabování či posilování člověka. Ani v kap. 5, kde hovoří a zkoumá působení emocí ve vztazích a zabývá se strachem, hněvem a smutkem (tedy pouze negativními emocemi), se nedostane dále než je popis chování během interakce. V dostupné literatuře existuje řada relevantních zdrojů, se kterými by se dalo pracovat, např. Macháčová, Nakonečný. Jako cíl práce uvedla autorka vytvoření náhledu na to, jak působí emoce v interpersonálních vztazích, jakou sehrávají roli. Za cíl výzkumu si stanovila zjištění, jak se emoce strachu, hněvu a smutku, které jsou prožívány klienty domova pro seniory, vztahují k vybraným pracovníkům přímé péče, jaký mají dopad na jejich

interakce. Třetí kapitola poukazuje na důležitost vztahu mezi pomáhajícím pracovníkem a klientem je v kontextu práce nadbytečná.

V poslední kapitole se jistě autorka naučila systému pozorování a zpracování jeho závěrů, ale bohužel mimo téma práce. Samozřejmě, že emoce se v chování projevují, ale téma práce předpokládá hlubší ponor do problematiky. U vybraných negativních emocí nebyl poukaz na jejich stenizující či astenizující roli, takže v tomto směru nebyl cíl práce naplněn. V rámci pozorování autorka podává popis chování svědčící o své schopnosti všimnout si detailů, ale z metodologického hlediska není možné prohlášení „klientka prožívala strach,“ bez toho, že by bylo opřeno o relevantní poukaz na konkrétní příznaky. Takto zůstává hypotézou.

Je možné, jak se autorka snaží ve druhé kapitole vysvětlit, působení negativních a pozitivních emocí na druhého člověka v rámci vztahu, ale také působení podnětů, které vyvolávají negativní a pozitivní emoce. Ale tyto ať už negativní nebo pozitivní emoce ovlivňují motivaci, zaměření chování a prožívání, intenzitu vůle, směr rozhodování apod. a vyvolávají další emoce, např. trému, míru spokojenosti či nespokojenosti, strach apod.

Souhlasila bych i s tím, že rozhovory by mohly být podkladem pro supervizi, jak autorka navrhuje v závěru práce.

Formální stránka a prezentace práce:

Práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol, z nich první čtyři jsou teoretické, pátá kapitola je zaměřena prakticky. V Seznamu literatury je uvedeno 39 zdrojů, časopisecké statě 2 a 6 zdrojů z internetu. Práce čítá 50 stran.

Závěr:

V textu je zaznamenáno mnoho psychologicky zajímavého materiálu jak z rozhovorů, tak z pozorování. Pokud by autorka se zřetelem k tématu práce tento materiál skutečně využila, příp. rozšířila, bylo by pravděpodobně možné téma práce respektovat. Z tohoto hlediska je práce nedokončená, proto ji doporučuji dokončit s respektem k tématu.

Stará Huť 12. 5. 2013

PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.
vedoucí DP

